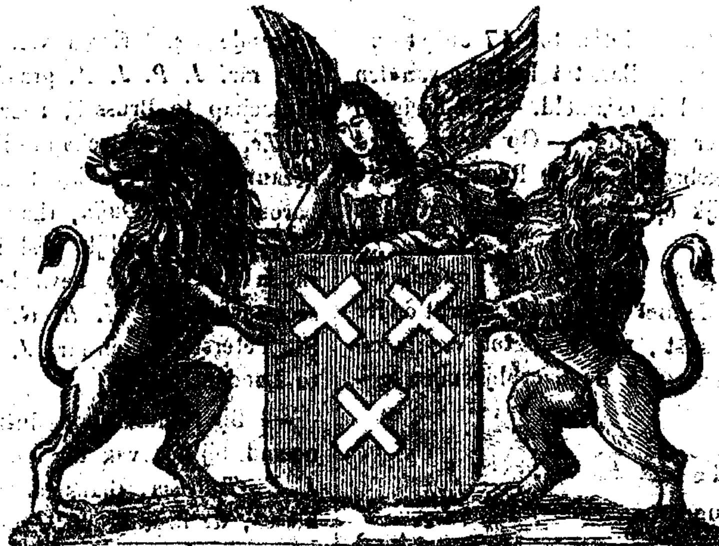
N°. 63. 1852.

BREDASCHE COURANT

DONDERDAG 5 AUGUSTUS.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 2den Augustus.

Bij een besluit van den Prins-President van den 30sten Julij jl. is de [illegible] tot minister van staat benoemd ter vervanging van den heer *de Casabianca*, wiens aftreding reeds gemeld is. Dit besluit is in den *Moniteur* van den 31sten Julij afgekondigd, en wordt in het officiële gedeelte van het regeringsblad gevolgd door een opmerkelijk artikel, hetwelk de van de nieuwe orde van zaken verwachte bestendigheid van het ministerie toezegt voor het vervolg. Dit artikel luidt aldus: » Het besluit hetwelk den heer *Fould* tot de gewigtige betrekking van minister van staat roept, maakt het kabinet volledig. Door de keuze van mannen van bijzondere bekendheid met de door hen te besturen aangelegenheden, heeft de President aan zijne regering datgene willen bijzetten, zonder hetwelk zij niet, gelijk de geest der constitutie medebrengt eene regering op den duur en voor de toekomst kan zijn. Wij mogen hopen in langen tijd niet weder die persoonsverwisselingen te zullen zien welke verwarring en onzekerheid in den gang der aangelegenheden brengen.

Men zal zich herinneren, dat de heeren *Fould* en *Magne*, die thans weder als ministers zijn opgetreden, het Ministerie verlaten hadden wegens de besluiten van den 22 januarij jl. nopens de goederen der familie Orleans.

De nieuwe en duurzame vorming van het ministerie, en inzonderheid de benoeming van den heer *Fould*, is door eene groote rijzing der koersen aan de Parijsche fondsenmarkt gevolgd.

Naar men zegt heeft de President der Republiek aan den graaf *de Casabianca* en aan den heer *Lefebvre-Durufle* als senatoren eene dotatie van 30,000 francs toegestaan.

— Men verzekert, dat de heer *Oury*, chef van het kabinet van den gewezen minister [illegible] in Nederland.

— Bij een dekreet van den Prins-President van den 31sten Julij jl., is eene verandering in de zamenstelling van den Staatsraad gemaakt, waarin men eene politieke strekking wil zien. Volgens bijzondere berigten behooren de heeren *Maillard*, *Cornudet* en *Giraud*, die als leden van den Staatsraad, en de heer *Reverchon* die als ambtenaar bij dien raad ontslagen zijn, tot de afdeeling voor contentieuse zaken, welke onlangs onder voorzitting van den heer *Maillard* uitspraak gedaan heeft in het geschil over de bevoegdheid der regterlijke magt in zake van een verzet tegen de uitvoering der dekreten tot verbeurdverklaring van goederen der familie *Orleans*; en de genoemde personen zijn klaarblijkelijk afgezet om hunne in die zaak geuite gevoelens.

— Men zegt dat de nieuwe minister van buitenlandsche zaken, de heer *Drouin de Lhuys*, zich in de eerste plaats, naar de begeerte van het staatshoofd, zal bezighouden met de onderhandelingen over een huwelijk van den President voor te bereiden en zoo mogelijk tot een goed einde te brengen. Volgens geruchten, maar die men minder zeker acht, zou de President eerlang andermaal eene reis naar Straatsburg en Baden ondernemen.

— Blijkens de eerste berigten die in de hoofdstad nopens de verkiezingen der departementsraden ontvangen zijn, hebben zich, gelijk men verwachtte, een groot getal kiezers onthouden. Te Rouaan onder anderen hebben van de 27,000 kiezers slechts 6000, ja volgens anderen niet meer dan 3000 kiezers aan de stemming deelgenomen.

— Het Parijsche dagblad de *Patrie*, een half-officieel orgaan van het Fransche gouvernement, verklaart [illegible] verdrag nooit bestaan heeft en louter een verzinsel van dat blad is.

(Ook de Londensche *Times* betwijfelt de echtheid van het verdrag.)

— In den *Moniteur* leest men het volgende: «Het vergelijkend examen voor de toelating tot de openbare onderwijzers-kweekschool zal den 2den Augustus beginnen; 163 jongelieden hebben zich aangemeld om de dit jaar te begeven 25 plaatsen van kweekelingen; daarvan zijn 141 tot het examen toegelaten, en wel 135 Katholieken, 4 Protestanten en 2 Israëliten; afgewezen zijn 22, te weten: 18 Katholieken, 3 Israëliten en één Protestant."

Dit berigt vermeldende, zegt het *Journal des Débats*: «Het gerucht was in omloop gekomen dat aan de jongelieden die verlangden op de Normaalschool geplaatst te worden, te kennen gegeven was dat diegenen, welke de Katholieke godsdienst niet beleden, tot het examen niet zouden worden toegelaten. Men begrijpt hoe veel opzien dit gerucht baarde. Het bovenstaande artikel van het regeringsblad strekt om het te logenstraffen."

De minister van binnenlandsche zaken heeft reeds, ten gerieve der Fransche en buitenlandsche kunstenaren, bekend gemaakt, dat de gewone jaarlijksche tentoonstelling van werken van levende meesters te Parijs den 15den Maart 1853 zal geopend worden en twee maanden zal duren.

— Dezer dagen is in het slaapvertrek van den heer en mevrouw de *Persigny*, aan het ministerie van binnenlandsche zaken, brand ontstaan, welke wel spoedig was gebluscht, maar toch aanzienlijke schade heeft aangerigt; behalve verschillende kostbare schilderijen zijn ook vele kostbaarheden, kanten enz. der jonggehuwde vrouw vernield.

— Uit de zeehaven Lorient wordt gemeld dat aldaar bevel ontvangen is om twee van de grootste schepen der Fransche oorlogsvloot, de *Wagram* en de *Annibal*, beide van honderd stukken, in te rigten tot het voeren van stoomtuig,

— De *Moniteur* berigt dat de heer *Mougel*, een Fransch ingenieur in Egyptische dienst, door het Fransche gouvernement tot den rang van hoofdingenieur bevorderd is, wegens het door hem betoonde talent bij de reeds voleindigde werken tot verbetering der haven van Alexandrie en bij de nog niet voltooide afdamming van den Nijl. Verder zegt het regeringsblad: » Nog meerder leden van het Fransche korps ingenieurs zijn thans of worden eerstdaags met gewigtige werkzaamheden buiten 's lands belast. Zoo is de heer *Poirel* werkzaam bij de vergrooting der haven van Livorno; de heer *Lalanne* is naar Wallachye, de heer *Bayard* naar Moldavie ontboden; twee ingenieurs gaan in Spanje deelnemen aan de werkzaamheden tot kanalisatie van de rivier de Ebro; en twee andere ingenieurs zijn door de regering van Peru aangevraagd.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 76,75; $4^1/_2$ pCt. 107,90; Nap. renten 104,75; Rom. L. $96^1/_2$.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 1sten Augustus.

Van den [illegible] 675 personen door de cholera aangetast en 190 daaraan overleden. Ook de stad Kalisch wordt door die ziekte zwaar bezocht en zij maakt vooral onder de Israelitische inwoners vele slagtoffers. De ellende onder de arme klasse der bevolking aldaar is onbeschrijfelijk, daar velen ook nog door de gevolgen van den zwaren brand, die daar gewoed heeft, lijden.

— Het dorp Mühlbanz, op den straatweg van Dantzig naar Dirschau, is den 24 Julij voor twee derde gedeelten door brand vernield.

— Van hier wordt gemeld dat de vertegenwoordigers van Oostenrijk, Pruissen en Rusland bij den Duitschen Bondsdag, den 28sten Julij jl. van Don *Miguel*, die sedert geruimen tijd nabij Frankfurt zijn verblijf gevestigd heeft, kennis hebben ontvangen dat hem dien dag uit zijn wettig huwelijk een kind geboren is, en dat hij zijne regten op de Portugesche kroon aan dat kind heeft afgestaan.

— Hoezeer de gemeenste speculatie zich beijvert om de dalende prijzen der veldvruchten op eene onnatuurlijke hoogte te houden, bewijst een geval in het Badensche, waar twee handelaars hunne aan den weg liggende aardappelenvelden met vitriool besproeid hebben, om er het aanzien der aardappelenziekte aan te geven. Ten gevolge van geregtelijk onderzoek zijn deze misdadigers correctioneel gestraft.

— Den 29sten Julij is Z. M. de Koning van Griekenland te Weenen aangekomen. Van daar zal Z. M. zich naar Carlsbad begeven om de baden te gebruiken.

ENGELAND.

LONDEN, den 31sten Julij.

Naar men wil zal de zitting van het nieuwe Parlement in de derde week der maand October geopend worden. Intusschen spreken sommigen van ernstige verdeeldheid in het Kabinet, daar sommige Ministers den vrijen handel, anderen de wederinvoering van een beschermend stelsel zouden voorstaan.

— Het Huis *Rothschild* heeft met den Braziliaanschen Minister alhier eene leening van een millioen sterling gesloten, tot afbetaling der Portugesche 5 per cents schuldbrieven die door Brazilië gewaarborgd en in het volgend jaar aflosbaar zijn. De leening is tot 95 percent geschied en de stukken zullen $4^1/_2$ percent jaarlijksche rente geven.

— De berigten wegens den oogst luiden ongemeen gunstig, vooral de hooi- en graanoogst is zeer voordeelig.

— Er is te Liverpool een koopvaardijschip op stapel gezet van 2000 ton, het grootste dat ooit in Engeland gebouwd is. Het is voor den handel op Australië bestemd.

— Blijkens eene Parlements-opgave komt de Kaffer-oorlog aan Engeland sedert 1848, op reeds ongeveer 1,100,000 ponden sterling te staan.

— Uit Noord-Amerika heeft de *Washington* berigten tot 17 Julij overgebragt. Te New-York is voor ruim vijfduizend dollars tot leniging van den nood der slagtoffers van den brand te Montreal ingezameld. — De berigten uit de goudstreken van California blijven zeer gunstig. — Op nieuw werd gezegd dat op Tahiti eene omwenteling uitgebroken en de Republiek uitgeroepen is, en dat koningin *Pomare* de wijk op een Fransch fregat heeft genomen.

In New-Hampshire is eene plaats, waar geen enkel meisje ongehuwd blijft. Wanneer zij 29 jaren bereikt hebbende niet gehuwd is, wordt onder de jongelingen van de plaats door het lot beslist, wie haar tot vrouw zal hebben. Hem, die er door wordt aangewezen, zijn de overblijvenden gehouden eene premie uit te betalen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 4den Augustus.

Gisteren is alhier in den ouderdom van bijna 69 jaren overleden de WelEerw. Zeer Gel. Heer *Wilhelmus Oomen*, R. K. Priester en Pastoor der Baugstraatsche Parochie te dezer stede, Schoolopziener in het 6de Schooldistrict dezer Provincie, Curator der Latijnsche scholen, Ridder der orde van den Ned. Leeuw, enz. De overledene was te regt algemeen geacht, bijzonder door zijne parochianen, vooral door hen die hem van meer nabij kenden, niet alleen van wege zijne uitgebreide wetenschappelijke kennis, maar ook uit hoofde van zijne edele hoedanigheden, zijne braafheid en mededeelzaamheid, waarom hij ook door de behoeftigen dezer stad diep betreurd wordt. Een langdurig lijden sloopte zijne gezondheid en krachten, en deed hem eindelijk ten grave dalen, tot groote droefheid van zijne betrekkingen, veelvuldige vrienden en bekenden.

De leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal tegen gisteren bijeengeroepen, zijn slechts ten getale van 33 opgekomen, zoodat er geene zitting heeft kunnen plaats hebben. De leden zullen op nieuw tegen heden worden bijeengeroepen. Bij de Kamer zijn drie wets-ontwerpen ingekomen: een ontwerp betreffende de bewaring van de oude hypotheekregisters; een ontwerp van wet tot regeling der kosten van ontvangst van belastingen, door het Rijk voor de provincien en gemeenten, en door de gemeenten voor het Rijk geind, en een wets-ontwerp dat het vrij van regten toelaten van den dampen op het eiland St. Martin.

— Uit het verslag der commissie van rapporteurs der Tweede Kamer over het aangebodene ontwerp van betrekkelijk de regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1850 (welke commissie bestaat uit de heeren *Boortman*, *Baud*, *Mackay*, *Hugenholtz* en *van Hoëvell*) blijkt, dat men, bij het onderzoek van die voordragt in de Afdeelingen, algemeen bevreemding te kennen gegeven heeft, dat in deze wet, die ten doel moet hebben om het gebruik van het batig slot der koloniale rekening te regelen, en waarbij dus beschikt moet worden over het geheele cijfer van dat slot, slechts over een gedeelte daarvan de beschikking gevonden wordt. Volgens de rekening toch is de som der ontvangsten groot *f* 36,502,223.56 en die der uitgave *f* 27,419,525.40^5^, zoodat het batig slot moet bedragen *f* 9,082,698.15^5^. In het eenig artikel van de wet echter wordt alleen beschikt over *f* 7,200,000. Het blijkt wel uit de stukken, dat de ontbrekende som van *f* 1,882,698.15^5^ gereserveerd is om later te worden aangewend ter bestrijding der kosten tot het herstel van het muntwezen in Nederlandsch Indie, maar men is eenparig van oordeel geweest, dat zoodanige reserve niet mag plaats hebben, en dat de regeling moet geschieden van het geheele batige slot, hetzij door het geheel toe te voegen aan de middelen en inkomsten over het dienstjaar 1850, overeenkomstig de wet van 29 December 1849 (*Staatsblad n^o^.* 91), hetzij door in de wet zelve een gedeelte beschikbaar te stellen tot herstel van het muntwezen in Nederlandsch Indie. Het eerste gevoelen was dat der meerderheid, die in de reserve, zoo als zij in dit ontwerp plaats heeft, strijd vindt met de wettelijke bepalingen op dit stuk bestaande, maar zich ook niet kan vereenigen met het beschikbaar stellen bij deze wet van fondsen die zullen moeten strekken tot het in werking brengen van een nog bij deze Kamer aanhangig wets-ontwerp, waarvan het lot niet beslist is. Zoodanige handeling behoort, volgens hare meening, op het stuk van wetgeving nooit plaats te hebben, en zal niet nalaten eenigen invloed, hoe gering ook, uit te oefenen op het in behandeling zijnde wets-ontwerp tot regeling van het Indische muntwezen, dat vrij van allen invloed, behoort beschouwd en beoordeeld te worden. — De minderheid zag daarin zulk een groot bezwaar niet, en meende dat het minder omslagtig was, reeds bij deze wet een gedeelte van het batige saldo beschikbaar te stellen tot regeling van het Indische muntstelsel, dan nu dat geheele saldo aan de schatkist toe te wijzen en daaruit later bij eene wet gelden te nemen, als het bedoelde ontwerp wet zal zijn geworden.

Gelijk vroeger, is men ook nu teruggekomen op de onvolledigheid der inlichtingen, van regeringswege ten opzigte van de Oost-Indische rekening gegeven. De noodige ophelderingen en gegevens, waardoor men zelf tot de resultaten dezer rekening moet kunnen komen, ontbreken geheel. Het blijkt toch niet in alle opzigten, hoe men aan verschillende ontvangsten en uitgaven komt. Dit wets-voorstel biedt alleen aan de rekeningen nadat de Oost-Indische producten aan de Handel-maatschappij zijn afgeleverd; maar men kan niet te weten komen, welke onkosten gemaakt zijn om die producten te verkrijgen, en welke daarop gevallen zijn voor dat die aflevering aan de Handel-maatschappij heeft plaats gehad, terwijl het toch niet ontkend kan worden, dat dezerzijds hoog belang bestaat om dit te weten.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 12den Julij 1852, n°. 70, is de heer *Thomas Wheelock*, te Lima, benoemd tot Nederlandsch consul in Peru. Bij Koninklijk besluit van den 19den Julij 1852, n°. 61, zijn de volgende secretarissen van legatie in diezelfde hoedanigheid overgeplaatst, als: mr. *J. P. J. A.* graaf *van Zuijlen van Nyevelt*, thans bij Zr. Ms. gezantschap te Brussel, naar dat te Londen; en mr. *H. C. du Bois*, thans bij Zr. Ms. gezantschap te Frankfurt, naar dat te Brussel; terwijl bij Zr. Ms. gezantschap te Frankfurt is benoemd de secretaris van legatie mr. *W. H.* baron *van der Duijn*, thans buiten werkelijke dienst.

— Bij Koninklijk besluit van dezelfde dagteekening, n°. 62, zijn tot raden van legatie bevorderd, buiten bezwaar van 's Rijks schatkist, de secretarissen *C. M. E. G.* graaf *van Bylandt*, bij Zr. Ms. gezantschap te St. Petersburg; en mr. *J. P. J. A.* graaf *van Zuijlen van Nyevelt*, bij dat te Londen.

— Bij Koninklijk besluit van den 26sten Julij 1852, n°. 35, zijn benoemd bij het vak der posterijen: tot commies van de 1ste klasse, de heer *J. E. Tulleken*, thans commies van de 2de klasse; tot commies van de 2de klasse, de heer *B. A. Jansen*, thans commies van de 3de klasse; tot commies van de 3de klasse de heer *J. Alberda*, thans surnumerair bij het vak der posterijen; tot surnumerairen, de heeren: *G. J. Scholten van Aschat*, te 's Gravenhage, *E. F. van der Linden*, te Amsterdam, en *L. A. de Fremery*, te Tilburg.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 23sten Julij 1852, n°. 50, is de luitenant-ter-zee der 2de klasse *D. A. J. W. de Graaf*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol uit de zeedienst ontslagen, ten einde in sedentaire betrekking in Oost-Indie over te gaan.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 26sten Julij 1852, n°. 26, zijn met den eersten September aanstaande benoemd tot adelborsten bij de Koninklijke Militaire Akademie te Breda, de 25 navolgende adspiranten, te weten: voor de eigenlijke zeedienst: *A. F. van Suchtelen*, *A. Snoeck*; *W. D. Bosch*; jhr. *G. A. Tindal*; *J. F. van Kervel*; *C. J. M. Swaan*; *H. E. Eyssell*; *P. E. Tegelberg*; *C. J. E. Klencke*; *A. C. Raven*; jhr. *C. G. van der Wijck*; *H. J. van Broekhuijzen*; *L. C. Holtzapffel*; *J. Plantenga*; *L. G. C. van Wachendorff van Rijn*; *G. Doorman*; *J. H. Commijs*; *J. H. Haakman*; *A.* baron *Collot d'Escury*; *R. H. Clarkson*; *D. J. A. D. van den Steen*; *J. van Assen*; *J. M. H. Bervoets*; *C. A. Jeekel*; en voor het korps mariniers; *P. S. C. A. Courier dit Dubikart*.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 31sten Julij 1852, n°. 60, goedgevonden te benoemen: 1°. tot militair onder-intendant der 1ste klasse (majoor) den kapitein-kwartiermeester *N. Blankert*, van het 6de regiment infanterie; 2°. tot kapitein-kwartiermeesters naar ouderdom van rang: bij het 4de regiment infanterie, den 1sten luitenant-kwartiermeester *A. C. Wenniger*, van het bataillon mineurs en sapeurs; bij het 6de regiment infanterie, den 1sten luitenant-kwartiermeester *C. J. Roelants*, van het korps jagers te paard; 3°. tot 1sten luitenant-kwartiermeester (naar ouderdom van rang): bij het 3de regim. infanterie, den 2den luit.-kwartiermeester *J. M. Mulder*, van het korps; bij het 1ste regiment dragonders, den 2den luitenant-kwartiermeester *J. J. van Thiel*, van het korps; en 4°. tot 2de luitenant-kwartiermeesters: bij het 2de regiment infanterie den sergeant titulair *C. J. Herckenrath*, van het 2de regiment vesting-artillerie; bij het 7de regiment infanterie, den opperwachtmeester *A. G. A. Rant*, van het 2de regiment dragonders.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 31sten Julij 1852, n°. 59, goedgevonden, aan den kapitein-kwartiermeester *D. J. Boese*, van het 2de regiment dragonders, op grond van langdurige dienst, krachtens de wetten van 28 Augustus 1851, een jaarlijksch pensioen toe te kennen van duizend tachtig gulden (*f.* 1080).

— H. M. de Koningin zal hare reis naar de badplaats Ischl ondernemen onder den naam van gravin *van Buren*. Zij zal op die reis onder anderen worden vergezeld door den baron *van Heeckeren*, kamerheer, den heer *von Weckerlin*, secretaris, en de hofdame baronesse van Heeckeren. Men verneemt dat te Ischl ook worden verwacht HH. MM. de Keizer van Oostenrijk, de Koning van Pruissen, de Koning van Wurtemberg, de Koning van Griekenland, de Koningin van Pruissen, de Koningin van Saksen, de Koningin van Zweden en andere Vorstelijke personen.

— De algemeene Synode der Nederlandsch Hervormde Kerk heeft besloten, dat de Koninklijke approbatie der predikants-beroeping zal worden vervangen door het *exequatur* der algemeene synodale commissie. Is Z. Exc. de Minister, voorloopig belast met het bestuur van het departement voor de zaken der Hervormde eeredienst enz., van oordeel, dat zulk eene regeling voldoende kan worden geacht, tot waarborging zoowel van de Hooge Regering als van den beroepen predikant, dan zal die tegen het einde van het volgend jaar wettiglijk tot vervanging van Koninklijke approbatie worden ingevoerd.

In de voortgezette voorbereiding van de nieuwe bijbelvertaling is de wijze van handelen der synodale commissie met eenparigheid goedgekeurd. De Synode heeft besloten hierbij voor het tegenwoordige te persisteren, opdat de zaak ten principale door de Synode des volgenden jaars behandeld worde, doch aan de synodale commissie opgedragen, inmiddels de godgeleerde faculteit van de Hoogeschool van Utrecht zeer dringend uit te noodigen, om te voldoen aan den vorigen wensch der Synode, dat zij hare hulp tot het werk der vertaling of revisie verleene, en haar diene met aanwijzing van mannen, die zij als medearbeiders geschikt zal oordeelen.

— Nadat Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken van zijn uitstap naar Zevenaar te Arnhem ten huize van den heer Bollaert was teruggekeerd, is hem daar door het bestuur der vrijzinnige kiesvereeniging eene serenade bij fakkellicht gebragt, terwijl die vereeniging, hoorende dat ook de heer *van Bosse*, Minister van Finantiën, in het hôtel *de Zon* was aangekomen, ook aan dezen besloot eene serenade te brengen. Laatstgenoemde minister had zich echter naar de woning van den heer *Bollaert* begeven, waar de beide ministers nu, afzonderlijk door deputatiën van gezegde ver-

eeniging werden begroet, en zij het hun bewezen huldebetoon heuschelijk beantwoordden.

Vrijdag is de heer *Thorbecke* te Nijmegen aangekomen, heeft aldaar zijn intrek bij het lid van de Tweede Kamer, den heer *de Man*, genomen en Zaturdag op het raadhuis audientie verleend.

— De bekende Oostenrijksche generaal *Haynau* heeft dezer dagen verschillende steden van ons Land bezocht en onder anderen ook de tentoonstelling te Arnhem bezigtigd. Op de Beurs te Amsterdam hield hij zich slechts weinige oogblikken op.

— De *Staats-Courant* behelst heden het volgende berigt nopens de droogmaking van het Haarlemmer-meer:

«In de afgeloopene maand Julij is het Haarlemmer-meer door de werking der machines en de gunstige weêrsgesteldheid van het nog overgeblevene water ontlast, en alzoo *droog geworden*. Slechts eenige onbeduidende waterplassen zijn hier en daar, bij gebrek aan gemeenschap met de hoofdvaarten in het meer, opgehouden: bij de voortzetting der verkaveling, waarmede men bezig is, zullen zij op de aanvoerkanalen naar de stoomwerktuigen gemakkelijk worden afgelaten. Ofschoon nu de droogmaking kan worden beschouwd als te zijn volbragt, zal men echter bij veranderde weêrsgesteldheid en eenige dagen aanhoudenden regen, den bodem nog wel met eenig water bedekt zien, daar het wegens den nog ongenoegzamen [illegible] der verkaveling niet spoedig genoeg naar de afvoerkanalen kan vloeijen.»

— De nieuwe aanlegplaats voor stoombooten te Willemstad, op welke jaren lang gehoopt was door het reizend publiek, is eerstdaags voltooid, zoodat reizigers naar Oudenbosch, Rozendaal en Steenbergen, op eene gemakkelijke wijze langs steen- en grindweg van Willemstad naar en van Holland kunnen komen.

— Den 28sten ll. had te Groningen wederom het jaarlijksche examen der kweekelingen van het instituut voor doofstommen in de Noorder-kerk plaats.

De heer *C. Guyot*, med. dr., als eerste instituteur, opende hetzelve met eene korte inleiding. Na eene herinnering aan de belangrijke onderwerpen, vroeger bij soortgelijke gelegenheden behandeld, deelde Z. Ed. den afloop der werkzaamheden mede en eindigde met hartelijke toespraken aan zijne medeonderwijzers en medebestuurders; — waarna de schriften en teekeningen vertoond werden, van welke eenige zeer keurig en fraai waren. Vervolgens werden in ieder der vier afdeelingen proeven gegeven van de vorderingen der kweekelingen in verschillende vakken, vooral ditmaal in het spreken, en die vorderingen bleken nog meer door eene mondelinge zamenspraak tusschen twee doofstommen. Hierop volgde de uitreiking van premien en ontslag-acten, door den heer *J. Hesseling*, president der hoofddirectie. — Vijftien van de kweekelingen zijn ontslagen, in meerderen of minderen graad bekwaam om in de maatschappij te kunnen verkeeren. Na dit een en ander had de prijsuitdeeling plaats, en een aantal kweekelingen werden met gepaste geschenken begiftigd. — Op den 1sten Januarij jl. bedroeg het aantal kweekelingen 150, als 90 jongens 60 meisjes.

— In den Leydschen Gemeenteraad werd jl. Zaturdag aan de orde van den dag gesteld het voorstel van den heer wethouder *Hartevelt*, strekkende tot afschaffing van het bestaande, en invoering van een nieuw belastingstelsel binnen die gemeente. Met 11 tegen 10 stemmen is het voorstel van het lid van *Gilteren* aangenomen, dat genoemde voordragt verzonden zal worden aan den voorzitter, burgemeester en wethouders en de commissie van financien, met verzoek om nader te overwegen of de zaak vatbaar zij, bij provisie, het accijnsstelsel te verbinden aan een hoofdelijken omslag. Ter vinding van het te kort wat op de middelen naar de Gemeentewet ontstaan moet, ten einde de ervaring nader leere of het meer of min wenschelijk zij bij uitsluiting door een hoofdelijken omslag de accijnsen te doen vervangen, en die in vervolg van tijd geheel af te schaffen.

— In de *Middelburgsche Courant* leest men het volgende:

«Wij vernemen dat, ter vervulling der twee nog bestaan hebbende vacatures, als commissarissen der maatschappij van verbeterde meekrapbereiding in Zeeland, zijn benoemd en deze benoeming hebben aangenomen, de heeren Mr. *J. J. Slicher van Domburg*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, te Middelburg; en Mr. *C. van der Lek de Clercq*, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, te Zierikzee.

«De algemeene raad dezer maatschappij is alzoo voltallig en bestaat uit de volgende leden: Dr. *J. C. van den Broecke*, honorair lid en voorzitter; *O. Verhagen*, hoofd-directeur; Dr. *S. Bleekrode*, adviseur; Mr. *Ph. van den Broecke*, *C. Pilaar*, jhr. *P. Dammas van Citters*, Mr. *J. J. Slicher van Domburg*, Mr. *C. van der Lek de Clercq*, commissarissen; *J. Fransen van* [illegible], administrateur-secretaris.

«Het strekt ons tot genoegen bij deze mededeeling te kunnen voegen, dat genoemde maatschappij reeds in het bezit is van de gevorderde inschrijving, om haar onverwijld in werking te doen treden. De zoo krachtige medewerking, welke deze onderneming al dadelijk heeft mogen ondervinden, meenen wij te moeten toeschrijven, eensdeels aan de beginselen waarop zij is gegrondvest, anderdeels dat zij in toepassing zal brengen een stelsel van meekrap-bereiding, aan hetwelk de onderscheiding is mogen te beurt vallen van door de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid met de gouden medaille bekroond te worden.»

De *Amsterdamsche Courant* behelst eenige meer uitvoerige berigten, betreffelijk den onderzeeschen telegraaf tusschen Scheveningen en Harwich. De ingenieur *Edwin Clark*, belast met de uitvoering, heeft het visschersdorp Orfordness als punt aan de Engelsche kust gekozen, zijnde van daar tot Scheveningen, *linea recta*, een afstand van 120 Engelsche mijlen, terwijl het maximum der diepte nog niet ten volle 30 vademen bedraagt.

Tusschen genoemde plaatsen zullen door gezegden ingenieur 4 verschillende onderzeesche lijnen gelegd worden, ieder inhoudende één geïsoleerden draad, waardoor ingeval eenige herstelling aan een der draden moet plaats hebben, deze spoediger en goedkooper kan geschieden dan het geval zou zijn, wanneer alle vier in een en dezelfde kabel besloten waren, zoo als tot heden altijd gebruikelijk was.

Op circa 3 Engelsche mijlen afstand der respective kusten, worden deze 4 lijnen te zaamgevat en ineengewerkt, ten einde hierdoor meerder sterkte te bekomen, om wederstand te kunnen bieden voor het eventuele geval, dat de aldaar veel ankerende visschers met de onderzeesche lijn in contact komen. Met het vervaardigen der kabel is men reeds voor het grootste gedeelte gereed.

Van het strand bij Scheveningen worden de draden door de duinen tot aan den Scheveningschen straatweg langs palen geleid, van daar tot aan het tolhek in gebakken aarden pijpen onder den grond gelegd, en verder tot in het bureau van den onderzeeschen telegraaf, aan het ministerie van binnenlandsche zaken, in gegoten ijzeren buizen.

Het plan bestaat, om de toestellen met 2 beweegbare naaldwijzers (*van Cook en Wheatstone*) te gebruiken, welk instrument tot heden bij ons bijna onbekend is, doch in Engeland tegenwoordig algemeen gebruikt wordt.

De gemiddelde spoed, waarmede in Engeland handelsdepêches, door deze toestellen overgebragt kunnen worden, schijnt van 30 tot 35 woorden in elke minuut te zijn.

Proeven, door een in het vak bekwame hand genomen, hebben bewezen, dat deze reeds zoo zeer verbazende spoed nog met een vierde gedeelte kan vermeerderd worden; welk resultaat te meer uitkomt, als men daarbij vergelijkt, dat de gewone spoed op de lijnen tusschen Rotterdam en Amsterdam, zelden meer dan 4 à 5 woorden per minuut te boven gaat.

Een ander voordeel, hetwelk de uitvinding der heeren *Cook* en *Wheatstone* boven alle anderen aanbiedt, is de weinig benoodigde electriciteit, om met haar te werken. Dit bewijs, bij eene proeve gegeven, was klaarblijkelijk, zelfs voor den ervarendste in die wetenschap. Twee metalen platen in zuiver welwater, gaven daarvan een volmaakt leesbaar teeken, terwijl daarentegen 12 dito te zamen verbonden, niet de minste uitwerking deden op een instrument, van eene zamenstelling, eenigzins gelijkende op de toestellen, op onze lijnen in gebruik.

Door deze uitkomst is men in geheel Engeland tot de aanneming eener zeer eenvoudige soort van batterij overgegaan, daar men vermeent, door dezelfde heeren uitgevonden, en die ook bij dezen onderzeeschen telegraaf gebruikt zal worden.

Deze batterij is namelijk zamengesteld uit een langwerpig vierkant bakje, uit een stuk gutta-percha vervaardigd, verdeeld in 12 cellen, in welke de zinken of koperen plaatjes geplaatst zijn; de ruimte tusschen deze metalen is opgevuld met zand, bevochtigd met een slap mengsel van ongeraffineerd zwavel-zuur en water.

De daardoor verkregene electriciteit is natuurlijk gering, doch aanhoudend, en kan niet met noemenswaardige kosten 2 à 3 maanden in een goed werkenden staat blijven. Het zal gewis aan velen genoegen geven, te zien, dat dit verbeterde systeem door onze overzeesche buren hier ingevoerd zal worden.

Elke invoering toch van nieuwe stelsels in het wetenschappelijke, is wenschenswaardig, alware het alleen om gelegenheid te geven van door vergelijkende proeven het beste resultaat te vinden, en niet steeds den ouden sleur te blijven gaan, waarbij nog komt, dat door deskundigen, na gedaan onderzoek, verzekerd wordt, dat deze manier in alle opzigten beter is, dan het tot heden hier te lande gebezigde, een natuurlijk gevolg der ondervinding, die in Engeland opgedaan moet zijn door het enorme telegrafische verkeer, beloopende zoo als men zegt, enkel van Londen circa 40,000 depêches per dag, zonder nog de tusschenkomende communicatie te rekenen.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 2 Augustus.

TARWE tot vorige prijzen aan Cons. verkocht: 128, 129 ℔ bonte Poolsche *f* 283; 128 ℔ mindere dito *f* 278; 130 ℔ Mecklenb. *f* 262; 129 ℔ bonte Pools. *f* 285.

ROGGE zonder handel.

GERST in een doen: 140 ℔ N. Deensche *f* 145; 106 ℔ Vriesche Winter *f* 138.

BOEKWEIT onveranderd: 122 ℔ Nijkerker *f* 195.

KOOLZAAD: Vriesch $52^1/_2$ P. vl.; Pomm. Aveelzaad 50 P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren: dadelijk en in Aug. $53^1/_2$ P. vl.; in Sept. eerstk. $54^1/_2$ P. vl.; in Oct. eerstk. $55^1/_2$ P. vl.; in Nov. eerstk. 56 P. vl.; in April eerstk. $57^1/_2$ P. vl.

LIJNZAAD traag: 109, 110 ℔ Archangel *f* 275.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* $31^3/_4$; Vlieg. *f* $30^3/_4$; 1 Sept. eerstk. *f* $30^7/_8$; 1 Oct. eerstk. *f* $31^3/_4$; 1 Novemb. eerstk. *f* $32^1/_4$; 1 Decemb. eerstk. *f* $32^1/_2$; 1 Mei eerstk. *f* 34.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $31^1/_4$; Vlieg. *f* $30^1/_4$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 39.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 58 à 62. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* $8^1/_2$ à *f* $10^1/_2$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 3. AUGUSTUS 1852.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 0,00	tot *f* 9,50.
Het dito dito Rogge Oude	» » 0,00	» » 6,40.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» » 6,50	» » [illegible]
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» » 0,00	» » [illegible]
Het dito dito Boekweit	» » 0,00	» » [illegible]
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,17.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,17.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» $0,26^1/_2$
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,29.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,16.
Een dito pond Boter		» 0,70.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 0,00	tot *f* 2,10.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,20.
Het 1000 Doof Hout		» 1,90.
De Par Spaanders		» 2,85.
De » Struiken		» 2,80.
De 100 Mutsaard		» 3,00.

Per AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (3 *Augustus*) was de fondsnotering: Ned. 2 1/2 pCt. 64 3/8, 7/16; 3 pCt. 77, 3/16; 4 pCt. 96 7/8, 97, 96 15/16; O. Ind. Leen. 4 pCt. 96 7/16; Amort.-Syndik. 3 1/2 pCt. 95 1/2, 9/16; Handelm. 4 1/2 pCt. 125; Aand. Rijnspoorweg 4 1/2 pCt. 102; Maats. v. Weld. 4 pCt. 88 1/2; Belgie 2 1/2 pCt. 53 3/16, 1/4, 5/16; Fr. Oblig. 3 pCt. 72 3/8, 1/8, 7/16; Spanje, onbep. st. 22 11/16, 3/4, 11/16; 3 pCt. 49 7/8; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 45 9/16, 5/32 Coup. Bewijzen 2 15/16; Amort. schuld 6 1/8; Portug. 42 7/16, 9/16, 7/16; 4 pCt. 39 15/16, 7/8, 13/16; Rusl. 5 pCt. 108 3/4, 7/8; dito 1828—29 100 3/4; Certif. 1831—33 97 3/4, 4 pCt. bij *Hope* 92 5/8; Id. bij *Stieglitz* 92 3/8; Certif. van Assign. 6 pCt. 73; Polen Certif. 85 3/4; Aand. 160; Oostenr. Metall. 5 pCt. 79 3/4, 79 1/4; Nieuwe 2 1/2 pCt. 41 3/16, 1/4; Nieuwe 5 pCt. 90 5/16, 3/8.

Advertentiën.

, Bevallen te *Ginneken* den 5. Augustus 1852 van een' *ZOON*

M. T. OOMEN — DELHEZ.

, Heden overleed alhier, voorzien van de H. H. Sakramenten der Stervenden, in den ouderdom van bijna 69 jaren, de WelEerwaarde Heer WILHELMUS OOMEN, R. K. Pastoor der Brugstraatsche Gemeente alhier, Ridder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, Schoolopziener in het 6de Distrikt dezer Provincie, Curator der Latijnsche Scholen hier ter Stede.

BREDA, den 5. Augustus 1852.

C. W. OOMEN,
Executeur Testamentair.

, De ondergeteekende Curator in het Faillissement van MOZES KOPERBERG, in leven handelaar te *Breda*, als daartoe behoorlijk gemagtigd, roept bij deze op de SCHULDEISCHERS in voornoemd Faillissement, ten zijnen Kantore, op de *Ginnekenstraat* aldaar, te komen ontvangen op den 14^{den}, 15^{den}, 16^{den} en 17^{den} September 1852, tien en een half ten honderd hunner Schuldvorderingen, uitmakende het bedrag van de derde uitdeeling, die in dit Faillissement plaats heeft.

BREDA, 4 Augustus 1852.

De Curator in voorn. Faillissement,
M. K. A. MEEUSSEN.

, BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Breda*, zullen op *Donderdag den* 12. *Augustus* aanstaande, des middags ten *twaalf ure*, ten Stadhuize, aan den minstdoende, bij Inschrijving op *gezegelde* Biljetten, in het openbaar AANBESTEDEN, de LEVERANTIE *van eenige* KLEEDINGSTUKKEN *ten behoeve der Dienstdoende Schutterij* alhier, waarvan de Konditiën dagelijks, uitgenomen op Zon- en Feestdagen, op de gewone uren, ter lezing op Stads-Secretarij voorhanden liggen.

BREDA, den 4. Augustus 1852.

Ter ordonnancie van Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

UIT DE HAND TE KOOP TE BREDA:

Een HEERENHUIS en ERVE, zeer geschikt tot uitoefening eener groote zaak. Het BENEDENHUIS heeft drie ruime Kamers, Meidenkamer, Keuken, Kelder, Tuin, Pakhuis, Binnenplaats, enz. Het BOVENHUIS is voorzien van alle Gemakken, vijf Kamers en Keuken, Meidenkamer, Zolders, enz. Adres bij de Uitgevers dezer, onder Letter D. Brieven *franco*.

, Door de Boekhandelaars KEMINK & ZOON is verzonden:

DRIE BRIEVEN.

EEN OVER DE ONFEILBAARHEID DER APOSTELEN.
EEN OVER DE GODHEID VAN DEN ZOON GODS.
EEN OVER DE UITDELGING DER SCHULD DOOR HET BLOED DES KRUISES.

[illegible] *Pred. te Groningen.*
Door Dr. [illegible] *Pred. te Rotterdam.*

Gr. 8°. Prijs *f* 1.00.

JAARBOEKEN

VOOR WETENSCHAPPELIJKE THEOLOGIE.

Onder redactie van Dr. J. I. DOEDES, Dr. B. HARTING, Dr. H. H. KEMINK en Dr. J. J. VAN OOSTERZEE.

Tiende deel, tweede stuk.

INHOUD: Schetsen uit het leven en de werkzaamheid van Nicolaus Ludwig, graaf von Zinzendorf, door *B. Harting*. Proeve eener beantwoording der vraag: Welke zijn de gebreken der dusgenaamde Statenvertaling van de Schriften des Nieuwen Testaments? Door *G. Visscher*, Pred. bij de Doopsgezinden te Wormer en Jisp. — Exegetisch Dogmat. verklaring van Rom. 5, vs. 12—21. Door *S. Hoekstra*, Pred. te Harlingen. Boekbesch: Leerredenen van J. J. L. ten Kate, Pred. te Middelburg, door *J. J. van Oosterzee*.

Prijs per jaargang van 4 stukken *f* 8.00.

DE ZALIGHEID VAN DEN CHRISTELIJKEN WANDEL.

AFSCHEIDSREDE gehouden te Elspeet op de Veluwe den 27. Junij 1852, door P. A. VAN TOORENENBERGEN, Pred. te Waarder en Lange Ruige Weide. Prijs *f* 0.15.

Voorts is bij hen ontvangen:

MON VOYAGE EN ALGÉRIE

RACONTÉ à MES ENFENTS.

2e Edition orné de figures. Prijs *f* 0,75.

Zijnde het eerste deeltje van de *Bibliothèque de mes Enfants*, onder welken titel de Heer NAPOLEON ROUSSEL een *herdruk* zal leveren van zijne Werkjes voor de jeugd, tegen zeer lagen prijs.

Van denzelfden Schrijver is onder anderen voorhanden:

MEMOIRES D'UN ECOLIER

A TOUS SES CAMARADES.

Prijs *f* 0.90.

RICHE ET PAUVRE,

A LA RECHERCHE DU BONHEUR.

Prijs *f* 0.50.

, Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is van de pers gekomen en wordt alom verzonden:

BEGINSELEN DER STELKUNST,

DOOR

J. C. J. KEMPEES,

Lt. der Inf. aan de Koninklijke Militaire Akademie.

EERSTE STUKJE. [illegible] 90 Cent.

Uittreksel uit de Voorrede: «Als eerste proeve voor de wiskundige handleiding tot het Aspiranten-examen aan de K. M. Akademie, verschijnt dit eerste stukje der Stelkunst. Het behandelt alles wat tot het Aspiranten-examen gevorderd wordt. Waartoe dan nog een tweede stukje? Om onze handleiding tevens te doen strekken bij het onderwijs der Onderofficieren, die zich op het verwerven der épaulet bij de Infanterie toeleggen. Het tweede stukje zal derhalve eene aanvulling bevatten van hetgeen verder tot het examen vereischt wordt: het kan tevens dienen voor die Aspiranten, welke, met een gunstigen aanleg bedeeld, meer wenschen te leeren dan tot het examen als Kadet vereischt wordt, ten einde met des te meer vrucht naar de hoogste plaatsen te kunnen dingen.»

Bij Bovengemelden zijn uitgegeven en worden met veel succes gedebiteerd:

BOSSCHA, (J.) Schets der Algemeene Geschiedenis en van die des Vaderlands, ten dienste vooral der Adspiranten tot Kadets bij de Kon. Milit. Akademie. 10de druk. *f* 2,60.

HEUSDEN, (A. A. VAN) Leerboek der Aardrijkskunde ten dienste van hen, die zich tot de lessen bij de Kon. Milit. Akademie wenschen voor te bereiden. 6de druk. *f* 1,80.

HOLLANDER, (J. J. DE) Handleiding tot de kennis der Maleische Taal. Tweede vermeerderde en verbeterde druk. *f* 1,00.

——— Handleiding tot de beoefening van het Maleisch Letterschrift, ter dienste van hen, die zich tot de lessen aan de Koninklijke Militaire Akademie wenschen voor te bereiden . . . . . *f* 0,40.

——— Handleiding bij de beoefening der Engelsche Taal, vooral ook ter dienste van hen, die zich tot de lessen aan de Koninklijke Militaire Akademie wenschen voor te bereiden.

Eerste afdeeling, Spraakkunst . . . . . *f* 0,80.
Tweede afdeeling, Leesboek . . . . . » 0,80.

Deze Tweede afdeeling, bevattende een gemakkelijk Leesboek, is ook afzonderlijk verkrijgbaar onder den titel: READING LESSONS FOR THE USE OF SCHOOLS, consisting of Extracts from English Prose Writers.

KUIJPER Hz., (G.) Beginselen der Nederlandsche Spraakleer voor schoolgebruik. 3de druk . . . . . *f* 0,80.

WEIFFENBACH, (H.) Beginselen der Hoogduitsche Spraakkunst voor Scholen, vooral ook ter dienste van hen, die zich tot de lessen aan de Koninklijke Militaire Akademie wenschen voor te bereiden . . . . . *f* 0,90.

Dit werkje behandelt, met weglating van al hetgeen voor eerstbeginnenden overtollig kan geacht worden, beknopt en duidelijk de grondbeginselen der Hoogduitsche taal; terwijl achter elk behandeld rededeel een genoegzaam aantal voorbeelden ter practische beoefening der daaromtrent gegevene regels is gevoegd. Het geheel is ingerigt naar den geest, waarin het onderrigt in die taal aan de Militaire Akademie wordt gegeven.

ROORDA VAN EYSINGA, (P. P.) Beknopte Maleische Spraakkunst en Chrestomathie, met Italiaansch en Arabisch karakter; benevens een volledig hoog en laag Maleisch Woordenboek met Italiaansch karakter . . . . . *f* 3,00.

——— Maleisch en Nederduitsch Woordenboek afzonderlijk . . . . . *f* 1,50.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.